

Số: 138/BC-BVHXH

Hà Nội, ngày 05 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO THẨM TRA

**Kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2024,
nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2025 của thành phố Hà Nội
(lĩnh vực văn hóa - xã hội)**

(Ban Văn hóa- Xã hội trình tại kỳ họp thứ 20 HĐND Thành phố khóa XVI)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật Tổ chức Chính quyền địa phương và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố đã thẩm tra Báo cáo về tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2024 và nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2025 (lĩnh vực văn hóa - xã hội); dự thảo Nghị quyết về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2025 của thành phố Hà Nội do UBND trình kỳ họp thứ 20 HĐND Thành phố tại Tờ trình số 487/TTr-UBND ngày 02/12/2024

Ban Văn hóa - Xã hội báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra về lĩnh vực văn hóa - xã hội như sau:

1. Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản thống nhất với nội dung đánh giá toàn diện, đầy đủ, chi tiết về kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2024. Bám sát chủ trương, chỉ đạo của Trung ương, Thành ủy, Nghị quyết của HĐND Thành phố, UBND Thành phố đã quyết liệt chỉ đạo triển khai các nhiệm vụ, giải pháp để thực hiện các chỉ tiêu, nhiệm vụ chủ yếu, đẩy mạnh thực hiện phân cấp, ủy quyền, xác định và giải quyết công việc có trọng tâm, trọng điểm¹. Các chỉ tiêu lĩnh vực văn hóa-xã hội cơ bản hoàn thành, 05 chỉ tiêu dự kiến vượt kế hoạch², trong đó, một số kết quả nổi bật:

(1) Công tác xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh tiếp tục được tuyên truyền, triển khai sâu rộng³. Các hoạt động văn hóa, nghệ thuật được tổ chức rộng rãi, sức hút cao, nhất là chùm hoạt động chào mừng và Lễ kỷ niệm

¹UBND Thành phố ban hành Chương trình hành động số 04/CTr-UBND ngày 14/3/2024 về thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp phát triển KTXH, dự toán ngân sách nhà nước và cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh năm 2024

² (i) Tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế (đạt 94,9%% - KH là 94,5%); (ii) Tỷ lệ lao động tham gia BHXH bắt buộc (đạt 45,59% - KH là 45%); (iii) Tỷ lệ lao động tham gia BHXH tự nguyện (đạt 2,8% - KH là 2,5%); (iv) Tỷ lệ đối tượng tham gia Bảo hiểm thất nghiệp (đạt 44,1% - KH là 40%); (v) Giảm 490 hộ nghèo (KH là 380 hộ)

³Tham mưu Thành ủy ban hành Chỉ thị số 30-CT/TU ngày 19/02/2024 về việc "Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng về xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh".

70 năm giải phóng Thủ đô. Ban hành các cơ chế, chính sách nhằm tháo gỡ, giúp khai thác, quản lý và sử dụng các thiết chế văn hóa một cách hiệu quả hơn⁴. Việc kiểm kê, xếp hạng, phát huy giá trị các di tích được quan tâm⁵; nhiều di sản văn hóa phi vật thể được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia⁶. Một số ngành công nghiệp văn hóa có tiềm năng, lợi thế được tạo điều kiện đầu tư, phát triển; nhiều mô hình hoạt động sáng tạo được triển khai; bước đầu định hình hướng đi cho công nghiệp văn hóa Thủ đô trong giai đoạn tới. Đời sống văn hoá ở cơ sở được chăm lo. Thể dục, thể thao quần chúng phát triển sâu rộng. Thể thao thành tích cao Hà Nội luôn duy trì ổn định vị thế dẫn đầu cả nước tại các giải thi đấu trong nước, quốc tế⁷.

(2) Chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo tiếp tục được tập trung chỉ đạo, triển khai. Chất lượng giáo dục và đào tạo được giữ vững, khẳng định vị trí dẫn đầu cả nước về quy mô, mạng lưới trường lớp, giáo dục mũi nhọn⁸ và tiếp tục nâng cao chất lượng giáo dục đại trà ở các cấp học. Tiếp tục ban hành một số cơ chế chính sách, văn bản chỉ đạo theo thẩm quyền, tạo cơ sở pháp lý quan trọng trong quản lý nhà nước về giáo dục⁹. Công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập¹⁰, ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo được triển khai tích cực.

(3) Hà Nội là địa phương dẫn đầu cả nước về thực hiện các chỉ tiêu, chính sách an sinh xã hội. Lao động, việc làm, cải thiện đời sống người dân, các chính sách trợ giúp xã hội thực hiện tốt, từng bước mở rộng phúc lợi xã hội. Tiếp tục giảm nhanh tỷ lệ hộ nghèo; tăng tỷ lệ bao phủ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế. Công tác phòng, chống tệ nạn xã hội được tăng cường; công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em và bình đẳng giới được chú trọng.

(4) Công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân tiếp tục được quan tâm; ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý y tế được đẩy mạnh; các bệnh truyền nhiễm được kiểm soát có hiệu quả, không để xuất hiện các chùm ca bệnh, ổ dịch lớn trong cộng đồng; bước đầu tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong công tác đầu

⁴UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành các Nghị quyết: Nghị quyết số 07/2024/NQ-HĐND ngày 29/3/2024 quy định một số nội dung chi, mức chi hỗ trợ nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống thiết chế văn hóa thể thao cơ sở phục vụ xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2023-2025; Nghị quyết số 28/2024/NQ-HĐND ngày 19/11/2024 quy định việc sử dụng tài sản công tại các đơn vị sự nghiệp công lập thuộc phạm vi quản lý của Thành phố vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết. Ban hành Quy chế quản lý, sử dụng Trung tâm Văn hóa thể thao xã, phường, thị trấn; Nhà văn hóa, Khu thể thao thôn - Tổ dân phố trên địa bàn Thành phố.

⁵Tổ chức triển khai các chương trình giáo dục truyền thống gắn với trải nghiệm Đêm tại các di tích.

⁶(1) Lễ hội chùa Thầy; (2) Lễ hội thả diều làng Bá Dương Nội; (3) Lễ hội đình Tường Phiêu; (4) Lễ hội chùa Keo; (5) Nghề may Trạch Xá; (6) Nghề làm xôi ở phường Phú Thượng; (7) “Phở Hà Nội”.

⁷Tính đến ngày 15/10/2024, thể thao Hà Nội đạt được: 2914 huy chương các loại, trong đó có 250 huy chương Quốc tế (102 HCV, 68 HCB, 80 HCD).

⁸Hà Nội có tổng 184 giải, trong đó: có 14 giải Nhất, 61 giải Nhì, 54 giải Ba và 55 giải Khuyến khích.

⁹Năm 2024, UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành 06 cơ chế, chính sách: Nghị quyết số 02/2024/NQ-HĐND ngày 29/3/2024; Nghị quyết số 03/2024/NQ-HĐND ngày 29/3/2024; Nghị quyết số 08/2024/NQ-HĐND ngày 15/5/2024; Nghị quyết số 18/2024/NQ-HĐND ngày 04/10/2024; Nghị quyết số 19/2024/NQ-HĐND ngày 04/10/2024.

¹⁰Tham mưu Thành ủy ban hành Nghị quyết số 23-NQ/TU về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập trên địa bàn thành phố Hà Nội từ nay đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

thầu, mua sắm thuốc, thiết bị, vật tư y tế tại các cơ sở y tế công lập. Kịp thời ban hành một số định mức, đơn giá trong lĩnh vực y tế¹¹.

(5) Lĩnh vực du lịch đạt kết quả tích cực, duy trì mức tăng trưởng khá¹², là điểm sáng trong phát triển kinh tế Thủ đô; lượng khách du lịch trong nước và quốc tế tăng mạnh, vượt chỉ tiêu kế hoạch năm đề ra¹³. Hoạt động tuyên truyền quảng bá, xúc tiến du lịch được mở rộng và đổi mới. Các sản phẩm du lịch dần được đa dạng hoá và nâng cao chất lượng¹⁴. Hà Nội tiếp tục được tôn vinh là “điểm đến du lịch thành phố hàng đầu tại châu Á”¹⁵.

(6) Thành phố triển khai thí điểm hiệu quả một số mô hình chuyển đổi số¹⁶. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong cơ quan nhà nước được đẩy mạnh, hệ thống cơ sở dữ liệu dần được kết nối liên thông, đồng bộ¹⁷. Công tác quản lý nhà nước về báo chí, xuất bản, thông tin điện tử được tăng cường.

(7) Công tác quản lý nhà nước về dân tộc, tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn Thành phố được đảm bảo. Các chính sách dân tộc được thực hiện kịp thời, đúng đối tượng. Hướng dẫn thực hiện và giải quyết nhu cầu sinh hoạt của các tổ chức, cá nhân tôn giáo, tín ngưỡng tuân thủ đúng quy định của pháp luật.

2. Các nội dung tồn tại, hạn chế và nguyên nhân đã được UBND Thành phố phân tích cơ bản đầy đủ trong Báo cáo; Ban Văn hóa - Xã hội đồng tình cao và đề nghị UBND Thành phố quan tâm đánh giá, làm rõ hơn một số vấn đề sau:

(1) Một số nhiệm vụ thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TU ngày 22/02/2022 của Thành ủy về “Phát triển công nghiệp văn hóa trên địa bàn Thủ đô giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045” còn chưa có giải pháp triển khai cụ thể. Còn 01 nhiệm vụ trong Chương trình số 06-CTr/TU về Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch văn minh giai đoạn 2021-2025¹⁸ chưa hoàn thành so với kế hoạch. Việc thực hiện các quy định pháp luật về quảng cáo trên địa bàn Thành phố còn

¹¹ Ngày 29/3/2024, HĐND Thành phố đã ban hành Nghị quyết số 05/2024/NQ-HĐND quy định mức giá các dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh Nghị quyết số 43/2024/NQ-HĐND ban hành danh mục dịch vụ sự nghiệp công sử dụng ngân sách nhà nước trong lĩnh vực khám bệnh, chữa bệnh y học gia đình chưa được quỹ bảo hiểm y tế thanh toán và cấp cứu ngoại viện của thành phố Hà Nội

¹² Tổng thu từ du lịch ước đạt 90.065 tỷ đồng, tăng 17,2% so với cùng kỳ năm 2023.

¹³ Tổng số khách du lịch đến Hà Nội đạt 23,11 triệu lượt khách, tăng 11,2% so với cùng kỳ năm 2023

¹⁴ Tập trung vào tham quan phố cổ; tham quan làng nghề nổi tiếng kết hợp tham gia các lễ hội truyền thống, các hoạt động thưởng thức về ẩm thực, văn nghệ và trải nghiệm thao tác nghề truyền thống tạo sức hấp dẫn du khách; du lịch nông nghiệp và trang trại; du lịch sinh thái, tâm linh, nghỉ dưỡng cuối tuần.

¹⁵ Đón nhận 03 giải thưởng “Điểm đến du lịch thành phố hàng đầu châu Á”, “Điểm đến du lịch thành phố cho kỳ nghỉ ngắn ngày hàng đầu châu Á” và “Điểm đến văn hoá hàng đầu Việt Nam” do tổ chức Giải thưởng Du lịch thế giới trao tại Hà Nội

¹⁶ Hà Nội là địa phương đầu tiên hoàn thành Đề án thí điểm và thành lập Trung tâm phục vụ hành chính công theo Nghị quyết số 108/NQ-CP ngày 10/7/2024 của Chính phủ; Hà Nội là địa phương đầu tiên trong cả nước ban hành Nghị quyết quy định về mức phí, lệ phí thực hiện dịch vụ công trực tuyến (với mức thu bằng “không”) nhằm hỗ trợ tối đa cho người dân, doanh nghiệp.

¹⁷ Đã đưa vào vận hành chính thức Nền tảng tích hợp, chia sẻ dữ liệu của Thành phố (LGSP), nền tảng đã kết nối với 7 hệ thống thông tin/cơ sở dữ liệu của Thành phố và 14 hệ thống thông tin/cơ sở dữ liệu của quốc gia và các Bộ, ngành.

¹⁸ Chưa ban hành Kế hoạch xây dựng cơ sở dữ liệu di sản văn hóa Thăng Long - Hà Nội trên nền tảng kỹ thuật công nghệ 4.0.

bất cập, hạn chế¹⁹. Công tác quản lý hoạt động nghệ thuật biểu diễn, hoạt động của các đơn vị sự nghiệp nghệ thuật, quản lý hoạt động kinh doanh dịch vụ văn hóa công cộng còn một số bất cập, khó khăn.

(2) Tiến độ triển khai các dự án xây mới, cải tạo, nâng cấp trường học đạt chuẩn quốc gia theo Nghị quyết số 02/NQ-HĐND ngày 08/4/2022 của HĐND Thành phố còn chậm, nhất là khối các trường trung học phổ thông phân cấp cho cấp huyện. Việc đầu tư xây dựng trường chuẩn quốc gia và đánh giá, công nhận lại trường chuẩn quốc gia còn chậm so với kế hoạch²⁰. Cơ cấu, chất lượng đội ngũ giáo viên không đồng đều giữa các địa bàn, cấp học, còn mất cân đối giữa các môn học trong cùng một cấp học; còn tình trạng thừa thiếu giáo viên cục bộ, nhất là thiếu giáo viên ở bậc học mầm non. Tình trạng bạo lực học đường, mất vệ sinh an toàn thực phẩm còn xảy ra ở một số nơi, nhất là ở các cơ sở giáo dục mầm non độc lập, tư thục.

(3) Tiến độ triển khai một số dự án đầu tư, cải tạo, nâng cấp bệnh viện còn chậm, chưa bổ sung được năng lực tăng thêm giường bệnh mới; chất lượng dịch vụ khám chữa bệnh của các trạm y tế cơ sở không đồng đều; một số trạm y tế, trung tâm y xã, phường, bệnh viện đa khoa tuyến huyện còn tình trạng thiếu y, bác sỹ so với biên chế, công tác tuyển dụng khó khăn; có đơn vị tự chủ không cân đối đủ nguồn để chi trả lương cho cán bộ, nhân viên, dẫn đến tình trạng chậm trả lương, đặc biệt sau khi tăng lương cơ sở. Nhiều bệnh viện còn tình trạng quá tải.

Mức sinh thay thế mặc dù được duy trì tuy nhiên chưa bền vững. Một số quận nội thành mức sinh có xu hướng giảm. Tình trạng mất cân bằng giới tính khi sinh đang ở mức cao so với cùng kỳ năm ngoái²¹.

(4) Chưa có nhiều giải pháp đột phá mới để khai thác tiềm năng, thế mạnh của du lịch Thủ đô, đặc biệt là du lịch văn hóa, giải trí, nghỉ dưỡng, làng nghề, làng cổ; thiếu sản phẩm du lịch đáp ứng nhu cầu phân khúc thị trường khách cao cấp; dịch vụ bổ sung, gia tăng giá trị cho khách du lịch còn chưa đa dạng, hấp dẫn.

(5) Kiểm soát thông tin giả mạo, xấu, độc, ngăn chặn, xử lý tội phạm công nghệ cao, đảm bảo an ninh mạng còn nhiều khó khăn, thách thức. Việc số hóa dữ liệu, xây dựng một số định mức kinh tế kỹ thuật- đơn giá trong lĩnh vực văn hóa - xã hội còn chậm; nhân lực trong lĩnh vực CNTT, phục vụ chuyển đổi số tại các đơn vị còn thiếu.

3. Ban Văn hóa - Xã hội thống nhất với những nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển văn hóa - xã hội năm 2025 mà UBND Thành phố đã nêu

¹⁹Như đã nêu tại Báo cáo giám sát số 71/BC-BVHXH ngày 21/6/2024 của Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố

²⁰Tỷ lệ trường công lập đạt chuẩn quốc gia hiện mới đạt 71,4% %, trong đó tỷ lệ trường công lập đạt chuẩn quốc gia cấp học THPT mới chỉ đạt 50,8%. Tính đến ngày 11/11/2024, thực hiện kế hoạch giao năm 2024, kết quả công nhận mới được 27/114 trường đạt 23,7% (đang thực hiện đánh giá ngoài cho 102 trường); công nhận lại được 61/300 trường đạt 20,3% (đang thực hiện đánh giá ngoài cho 228 trường).

²¹ 13 trẻ trai/100 trẻ gái, trong đó có một số quận, huyện ở mức cao trên 120 trẻ trai/100 trẻ gái như: Hoàn Kiếm, Ba Vì, Thạch Thất, Hoài Đức...

trong Báo cáo. Ban nhấn mạnh và đề nghị UBND Thành phố quan tâm một số nội dung trọng tâm sau:

(1) Quán triệt sâu sắc tư tưởng chỉ đạo, định hướng lớn của Đảng và đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm về kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; tập trung xây dựng, ban hành văn bản cụ thể hóa Luật Thủ đô. Tiếp tục triển khai các nhiệm vụ trong Chương trình 06-Ctr/TU, Chương trình 08-Ctr/TU, Nghị quyết số 09-NQ/TU, Nghị quyết số 18-NQ/TU của Thành ủy đảm bảo chất lượng, hiệu quả, trong đó, xác định một số nhiệm vụ trọng tâm, giải pháp đột phá, mang tính chiến lược để đẩy mạnh phát triển lĩnh vực văn hóa - xã hội.

Xây dựng đề án, kế hoạch và tổ chức triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa. Hướng dẫn cơ sở thực hiện các cơ chế, chính sách Thành phố mới ban hành để khai thác, quản lý và sử dụng các thiết chế văn hóa một cách hiệu quả. Tiếp tục thực hiện tốt 02 bộ Quy tắc ứng xử, Chỉ thị số 30-CT/TU ngày 19/02/2024 của Thành ủy Hà Nội về tăng cường xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh... Tiếp tục thúc đẩy các phong trào thể thao quần chúng; phát triển thể thao thành tích cao chuyên nghiệp, lành mạnh. Quan tâm chất lượng đầu tư tu bổ, tôn tạo và phát huy giá trị các di sản văn hoá, di tích lịch sử cách mạng kháng chiến tiêu biểu của Thủ đô gắn với phát triển du lịch.

(2) Tập trung tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, phấn đấu hoàn thành chỉ tiêu đến năm 2025 tỷ lệ trường công lập đạt chuẩn quốc gia của Thành phố đạt 80-85%, trong đó đẩy nhanh tiến độ các dự án đang triển khai, đặc biệt là các dự án xây dựng mới trường học với mục tiêu giải quyết tình trạng thiếu trường, thiếu lớp, thiếu chỗ học. Giải quyết hiệu quả tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ, tiếp tục nâng cao chất lượng giáo dục đại trà và sự phát triển giáo dục đồng đều giữa các địa bàn, khu vực; thực hiện tốt các giải pháp đảm bảo an toàn cho học sinh, phòng chống các hành vi bạo lực, xâm hại trong các cơ sở giáo dục.

(3) Quan tâm thực hiện tốt các chế độ, chính sách đối với người có công, đảm bảo an sinh xã hội và giảm nghèo bền vững. Đề xuất cơ chế chính sách, giải pháp thu hút, củng cố, nâng cao chất lượng đội ngũ nhân lực y tế tuyến cơ sở. Giải quyết dứt điểm tình trạng thiếu thuốc, thiết bị, vật tư y tế; nâng cao chất lượng công tác khám bệnh, chữa bệnh cho người dân; nâng cao tỷ lệ người dân được quản lý sức khỏe, được khám sức khỏe hàng năm. Nâng cao hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm việc chấp hành các quy định của pháp luật về bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế; giảm số tiền chậm đóng BHXH, tiếp tục mở rộng diện bao phủ, phát triển người tham gia BHXH, BHYT.

(4) Tiếp tục đẩy mạnh chuyển đổi số với những giải pháp mạnh mẽ, đồng bộ, toàn diện. Tăng cường công tác quản lý báo chí, xuất bản; cung cấp thông tin kịp thời cho báo chí, nâng cao hiệu quả tuyên truyền, nhất là trước các vấn đề được dư luận quan tâm. Xây dựng đầy đủ định mức kinh tế kỹ thuật, đơn giá trong lĩnh vực văn hóa-xã hội,... Tiếp tục nghiên cứu, đề xuất cơ chế, chính sách đặc thù, đột phá thúc đẩy phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, du lịch, đổi

mới sáng tạo; tạo nhiều sản phẩm du lịch chất lượng cao gắn với xây dựng thương hiệu du lịch Thủ đô.

(5) Thực hiện tốt các chính sách dân tộc, tôn giáo. Quan tâm xây dựng cơ chế, chính sách bảo tồn văn hóa, nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa, du lịch vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tạo điều kiện để các tổ chức tôn giáo phát huy nguồn lực phục vụ cộng đồng.

4. Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản nhất trí với nội dung dự thảo Nghị quyết về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2025 của thành phố Hà Nội do UBND Thành phố trình kỳ họp. Đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu ý kiến Ban nêu trên và ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố tại kỳ họp.

Kính trình HĐND Thành phố xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT Thành ủy (để b/c);
- TT HĐND TP (để b/c);
- Đoàn ĐBQH HN, UBNDTP, UB MTTQ TP;
- Các Ban HĐND TP;
- Thành viên Ban VHXX HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- VP Đoàn ĐBQH và HĐND TP, VP UBND TP;
- Các sở, ngành: KHĐT, GD&ĐT, YT, VHNT, LĐTB&XH, TTTT, DL, BHXH, BDT, BTG;
- Lưu: VT, BVHXXH

TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN

Nguyễn Thanh Bình